

Budget 2023-2026

Generelle bemærkninger

Halsnæs
Kommune

Oplev det rå og autentiske Halsnæs

1.0 Det overordnede budget

Byrådet godkendte den 13. oktober 2022 budgettet for 2023 med tilhørende budgetoverslag for årene 2024-2026, med følgende resultat:

Hovedoversigt - Vedtaget budget 2023-2026					
Alle beløb i 1.000 kr. - Negative beløb = indtægt	Forventet regnskab 31.7.22	Budgetforslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025	Overslag 2026
Indtægter i alt	-2.393.912	-2.449.074	-2.520.470	-2.606.943	-2.686.783
- Heraf skatter	-1.707.460	-1.815.235	-1.864.057	-1.915.786	-1.978.823
- Heraf tilskud og udligning	-686.452	-633.840	-656.413	-691.157	-707.959
Egentlig Drift inkl. refusion i forslaget	2.311.307	2.376.669	2.359.108	2.369.887	2.376.508
Afsat bufferpulje vedr. servicedrift	0	9.106	17.066	17.120	17.141
Drift inkl. refusion i alt efter prioritering	2.311.307	2.385.775	2.376.175	2.387.006	2.393.649
Renter	2.474	4.602	5.217	3.192	2.571
Pris- og lønfremskrivning		0	69.801	142.049	216.769
Resultat af ordinær drift	-80.132	-58.697	-69.277	-74.696	-73.794
Bruttoanlægsudgifter	168.886	105.028	109.988	84.527	83.629
Anlægsindtægter	-25.126	-67.184	-43.098	-16.500	-1.500
Anlæg i alt	143.759	37.843	66.890	68.027	82.129
Resultat i alt	63.627	-20.854	-2.387	-6.669	8.335
Optagelse af lån	-63.265	-57.712	-11.713	-15.476	-13.831
Afdrag på lån inkl. afvikling af indefrosne feriemidler	63.484	64.826	169.168	66.740	67.978
Balanceforskydninger	11.419	31.471	-120.885	-17.524	-17.549
Finansiering i alt	11.637	38.585	36.571	33.740	36.598
Ændring af likvide aktiver					
+ = Forbrug af likviditet	75.265	17.732	34.184	27.071	44.933
- = Tilgang af likviditet					
Beregnet ultimolikviditet	25.908	8.177	-26.007	-53.079	-98.012
Negative beløb = likviditet under nul					
Laveste forventede gennemsnitslikviditet	211.884	137.004	131.688	100.540	65.298

Ud over den talmæssige opstilling, som viser det samlede resultat af det vedtagne budget fordelt på budgetposter, er der opgjort en række nøgletal i forhold til udmeldte rammer og kommunens egne målepunkter, jf. den økonomiske politik m.v.

Generelle bemærkninger

Nøgletal					
Alle beløb i mio. kr. - røde tal angiver overskridelser		Budgetforslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025	Overslag 2026
<i>Strukturel balance (i mio. kr., årets priser):</i>					
Strukturel balance (- = ubalance) (beregnet med anlægsudgifter svarende til KL's anlægsramme)		-85,1	-71,1	-65,4	-67,5
<i>Serviceammen (i mio. kr., 2023-priser):</i>					
Serviceudgifter i budgetforslag ex. bufferpulje		1.730,7	1.706,9	1.712,3	1.714,0
KL's servicedriftsramme (2023 PL)		1.739,8	1.739,8	1.739,8	1.739,8
Resultat af budgetforslag uden bufferpuljer (- = overskridelse)		9,1	32,9	27,5	25,8
Bufferpulje til servicedriftsrammen inkl. prioriteret ændring		9,1	17,1	17,1	17,1
Serviceudgifter i budgetforslag inkl. bufferpulje		1.739,8	1.723,9	1.729,4	1.731,1
Afvigelse i forhold til servicedriftsrammen (- = overskridelse)		0,0	15,9	10,4	8,7
<i>Anlægsrammen (i mio. kr., årets priser):</i>					
KL's anlægsramme		88,1	90,4	90,4	90,4
Bruttoanlægsudgifter i budgetforslag		105,0	110,0	84,5	83,6
Overholdelse af anlægsramme (- = overskridelse)		-17,0	-19,5	5,9	6,8
Beregnet anlægsramme efter befolkningstal		98,6	101,3	101,3	101,3
Overholdelse af befolkningsfordelt anlægsramme (- = overskridelse)		-6,4	-8,7	16,7	17,6
<i>Langfristet gæld ultimo året (i mio. kr., årets priser):</i>					
Skattefinansieret gæld *)	674,4	727,2	590,3	555,2	507,7
Lån vedrørende ældre- og plejeboliger	155,0	142,7	130,5	118,3	106,2
Gæld vedr. indefrosne feriepenge	100,1	99,4	97,9	96,5	94,7
Langfristet gæld i alt	929,5	969,3	818,7	770,0	708,6
Skattefinansieret lån* pr. indbygger i kr. (uden lån vedr. indefrosne ejendomsskatter**)	18.862	19.804	18.606	17.484	15.961
Skattefinansieret lån* og gæld vedr. indefrosne feriepenge pr. indbygger i kr. (uden lån vedr. indefrosne ejendomsskatter**)	22.049	22.953	21.692	20.524	18.937
* Indeholder gæld vedr. almindelige lån, lån vedr. indefrosne ejendomsskatter og leasingforpligtelser.					
** Lån vedr. indefrosne ejendomsskatter forudsættes indfriet af SKAT i 2024, når de overtager opgaven.					

Hovedoversigtens poster og de enkelte nøgletal bliver nærmere gennemgået i afsnit 3.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der i det efterfølgende er foretaget afrundinger af de enkelte delbeløb, som kan medføre, at eventuelle sammentællinger ikke stemmer på sidste decimal i forhold til hovedoversigten.

2.0 Generelle budgetforudsætninger

I det efterfølgende er beskrevet de generelle budgetforudsætninger, som danner baggrund for det vedtagne budget.

2.1 Budgetprocessen

Budgetlægningen for 2023-2026 tog udgangspunkt i budgetoverslaget for 2023, som det så ud ved vedtagelsen af flerårsbudgettet 2022-2025.

I forhold hertil er der indarbejdet en række korrektioner for forhold, som har ændret sig i perioden fra budgetvedtagelsen af budget 2022-2025 i oktober 2021 til afholdelsen af budgetseminar for Byrådet primo september 2022.

Dette er eksempelvis:

- Opdateret pris- og lønfremskrivning
- Ny lovgivning
- Politiske beslutninger, herunder konsekvenserne af forventet regnskab til og med 31. juli 2022
- Ændringer i mængder og priser

Budgettet for en række politikområder lægges på baggrund af aktivitetsbaserede budgetmodeller baseret på mængder, enhedspriser og serviceniveauer. Disse budgetter genberegnes i løbet af budgetprocessen med opdaterede oplysninger for at sikre, at budgetteringen er tilpasset demografien og samfundsudviklingen.

Den 8. juni 2022 indgik KL og regeringen en økonomaftale for 2023, som dels har stor betydning for kommunens indtægter og dels sætter rammerne for de kommunale udgifter. De væsentligste elementer i denne aftale var:

- En samlet ramme for de kommunale serviceudgifter på 286,5 mia. kr., inklusive konsekvenser af aftalte lov- og cirkulæreændringer. Halsnæs kommunes andel heraf udgør 1.733,0 mio. kr. Derudover en ekstraordinær forhøjelse af rammen på 1,25 mia. kr., hvoraf kommunens andel udgør 6,8 mio. kr., således at den samlede ramme kan opgøres til 1.739,8 mio. kr.
- En samlet ramme for kommunernes anlægsudgifter på 18,5 mia. kr. Som noget nyt har KL til budget 2023 lavet en vejledende fordeling af den aftalte ramme i forhold til den enkelte kommune, og her udgør Halsnæs Kommunes ramme 88,1 mio. kr. Beregningen er foretaget med afsæt i kommunernes anlægsudgifter i de seneste 10 år med forskellige korrektioner, og denne metode giver kommunen en noget lavere ramme, end hvis den samlede ramme var fordelt efter befolkningstal, der ville have givet kommunens en anlægsramme på 98,6 mio. kr.
- At i alt 4,0 mia. kr. af kommunernes samlede bloktilskud er gjort betinget af, at kommunernes budgettering under ét overholder de aftalte rammer for service og anlæg. Derudover er det en central forudsætning for økonomaftalen, at både den aftalte serviceramme og anlægsramme i 2023 også overholdes i regnskaberne.
- Aftalen indeholdt en forudsætning om uændret skat i kommunerne med en tilskudsramme til at hæve og sænke skatten for i alt 50 mio. kr. Halsnæs Kommune opfylder imidlertid ikke kriterierne for at hæve skatten,
- Med udlningsreformen bortfaldt det hidtidig finansieringstilskud samt tilskudspuljen til vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet, således at der alene blev en pulje til Særligt vanskeligt stillede kommuner i hele landet på 350 mio. kr. til rådighed for ansøgninger fra de enkelte kommuner. Til budget 2023 blev denne pulje ekstraordinært forhøjet med 250 mio. kr., således at der i alt kunne søges ind i en pulje på 620 mio. kr., idet den oprindelige pulje løbende er blevet prisreguleret.
- Endeligt kunne det konstateres, at aftalen for 2023, ligesom det var tilfældet i 2022, ikke indeholdt særlige ansøgningspuljer vedr. dispensation til at optage lån til f.eks. anlægsprojekter på de borgernære områder eller med henblik på at opnå effektiviseringer. Der var således alene mulighed for at få dispensation til at optage lån inden for en ordinær lånepulje på 200 mio. kr., som ikke er en del af selve økonomaftalen.

Generelle bemærkninger

Efter indgåelsen af økonomiaftalen blev budgettet opdateret med de aftalte økonomiske rammer herunder indtægter fra skat, tilskud og udligning baseret på det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Desuden blev et tildelt særtilskudsbeløb på 20,0 mio. kr. fra puljen til vanskeligt stillede kommuner indarbejdet, da dette blev tildelt efter ansøgning.

Ud over ansøgning om særtilskud, blev der også ansøgt om dispensation til optagelse af lån fra den ordinære anlægspulje, men kommunen fik ikke nogen dispensation.

Sideløbende med den tekniske tilretning af budgetgrundlaget blev der af administrationen udarbejdet en række forslag til henholdsvis effektiviseringer, reduktioner og udvidelser af henholdsvis drifts- og anlægsbudgettet til brug for den politiske prioritering.

Ovenstående var udgangspunktet for de politiske drøftelser på Byrådets budgetseminar den 1. og 2. september 2022.

Efterfølgende vedtog et samlet Byråd den 13. oktober 2022 budgettet for 2023–2026.

Budgetaftalen findes i sin samlede ordlyd som særskilt dokument.

2.2 Forventninger til regnskab 2022

En væsentlig forudsætning for budgettets likviditetsnøgletal er forventningerne til regnskab 2022, idet det forventede regnskabsresultat har indflydelse på såvel beregningerne af den forventede likviditet primo 2023, som af den gennemsnitlige kassebeholdning i budgetperioden.

Budgettet for 2023-2026 tager derfor afsæt i det forventede regnskab pr. 31. juli 2022, som blev forelagt for Byrådet den 15. september 2022. Resultatet heraf fremgår af hovedoversigten under afsnit 1.0

Dermed baserer budgettet for 2023-2026 sig på en forventet likviditet ultimo 2022 på 25,9 mio. kr.

2.3 Langsigtede økonomiske mål

Byrådet godkendte i januar 2020 en revideret økonomisk politik, som udstikker følgende langsigtede økonomiske mål for kommunens økonomi – og dermed rammerne for budgetlægningen:

- **Økonomisk balance**

For at sikre løbende stabilitet skal der over budgetperioden være økonomisk balance. Balancen skal sikres, for at den daglige drift til enhver tid kan opretholdes, og der er tilstrækkelig tid til at gennemføre tilpasninger, hvis det bliver nødvendigt.

Sigtepunktet for økonomisk balance er en gennemsnitlig kassebeholdning på 2.000 kr. pr. indbygger.

Det godkendte flerårsbudget indebærer en forventet laveste gennemsnitslikviditet på 65,3 mio. kr. ultimo 2026, hvilket svarer til 2.053 kr. pr. indbygger og dermed overholdes målsætningen.

- **Anlægsudgifter**

De budgetterede anlægsudgifter skal sikre tilstrækkelige kommunale anlæg og ejendomme samt investering i udvikling.

Flerårsbudgettet for 2023-2026 indeholder brutto anlægsudgifter for i alt 383,2 mio. kr., hvoraf 105,0 mio. kr. forudsættes afholdt i 2023.

- **Salg af kommunale ejendomme**

Anlægsindtægter skal være realistiske og opnåeligt budgetterede.

Derfor budgetteres der alene med indtægter fra ejendomssalg i det første budgetår, såfremt der er indgået bindende salgsaftaler, eller hvis ejendomssalg er en integreret del af et samlet projekt.

Generelle bemærkninger

I det vedtagne flerårsbudget indgår indtægter fra salg af ejendomme med i alt 91,9 mio. kr. Heraf vedrører 21,6 mio. kr. salg af grunde i Kregme Syd, som er bundet op på et vilkår om, at der først igangsættes budgetterede udgifter til byggemodning, når indtægten er indhentet. 46,2 mio. kr. vedrører ejendomme, hvor der allerede indgået salgsaftale eller Byrådet har godkendt ejendommen solgt, endelig vedrører 24,1 mio. kr. ejendomme, som er en integreret del af en samlet plan for renovering og optimering af kommunens ejendomsportefølje i forbindelse med flytning af kommunale aktiviteter til andre matrikler samt udvikling af Magleblak området.

- **Langfristet gæld**

Med henblik på at frigive råderum fra gældsafvikling til drift og anlæg skal den skattefinansierede gæld (indefrysning af ejendomsskatter samt skyldige feriepengeforpligtelser undtaget) nedbringes til maksimalt 15.000 kr. pr. indbygger.

Lånoptagelse kan ifølge den økonomiske politik ske til udgifter, som giver automatisk låneadgang (energibesparende foranstaltninger, køb af flygtningeboliger og indefrysning af ejendomsskatter m.v.) og til konkrete anlægsudgifter, såfremt der gives dispensation hertil fra ministeriet, mens der ikke må optages lån til finansiering af driften.

I budget 2023-2026 er der i overensstemmelse med disse principper forudsat optagelse af lån for i alt 78,7 mio. kr. ud over lån til indefrysning af ejendomsskat, som forudsættes indfriet i 2024. Af de afsatte lånebeløb vedrører i alt 61,4 mio. kr. energibesparende foranstaltninger vedr. kommunale bygninger, mens 17,3 mio. kr. vedr. vedrør renovering af vejbelystning.

På baggrund heraf kan der opgøres en forventet restgæld på 15.961 kr. pr. indbygger ved udgangen af budgetperioden.

- **Realistiske og gennemsigtige budgetforudsætninger**

For at sikre en stabil og robust økonomi ønsker Byrådet en sammenhængende, retvisende og gennemsigtig økonomistyring.

Budgettet er lagt ud fra realistiske forventninger til udgifter og indtægter i 2023-2026, således som de forventedes på budgetlægningsstidspunktet (oktober 2022).

Gennemsigtheden er skabt ved, at der for hvert politikområde på driftsbudgettet er udarbejdet uddybende budgetbeskrivelser, hvoraf det fremgår, hvad der er afsat af budgetmidler på hvert område. Det fremgår også hvilke delaktiviteter, der er afsat midler til og med hvilke mængde- og prisforudsætninger samt serviceniveau, ligesom det fremgår, hvilke væsentlige ændringer der er sket på området i forhold til forudsætningerne for overslagsårene i forbindelse med godkendelsen af budget 2022-2025.

Tilsvarende er investeringsoversigten suppleret med en kort indholdsmæssig beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter.

- **En konsekvent stram økonomistyring**

Kommunens økonomistyringsprincipper er baseret på, at budgetterne passer til det reelle forventede udgiftsbehov, at der er sammenhæng mellem de forskellige økonomiske processer og et incitament til god økonomisk styring i de enkelte virksomheder/institutioner og områder. Derudover at der løbende er overblik over de afvigelser, der forventes mellem årsregnskabet og budgettet – herunder i særdeleshed den udvikling, som præger de mest risikofyldte udgiftsområder.

Endvidere er økonomistyringen tilrettelagt således, at der også løbende er fokus på det samlede forventede årsregnskab, således at eventuelle tiltag, som måtte være nødvendige for overholdelsen af det samlede kommunale budget, kan iværksættes umiddelbart efter, at en udfordring er opstået.

De økonomiske processer, som skaber den samlede stramme økonomistyring er årsregnskabet (særligt fokus på årets afvigelser), overførsler mellem regnskabsårene, den demografiske udvikling, de forventede regnskaber og budgetlægningen (nye tilpassede budgetforudsætninger).

Generelle bemærkninger

10 gange årligt udarbejdes der detaljerede forventede regnskaber, hvor forudsætningerne i budgettet, som fremgår af Budgetbeskrivelserne, holdes op mod den konkrete udvikling for at vurdere den økonomiske situation, risikoområder og eventuelle krav til budgettilpasninger.

- **Råderum**

I henhold til den økonomiske politik skal der fremskaffes råderum til imødegåelse af demografiske udfordringer, andre udefra kommende udfordringer samt politiske omprioriteringer ved, at der i forbindelse med hver budgetproces fremlægges effektiviserings- og reduktionsforslag til driftsbudgettet for i alt 1,5 procent af nettodriftsbudgettet, svarende til 35,4 mio. kr. for budget 2023.

På baggrund af de økonomiske udsigter blev dette krav hævet med 20,0 mio. kr. i løbet af budgetprocessen, således at der i alt indgik råderumsbidrag for 55,4 mio. kr. til den politiske prioritering, idet der heri indgår både effektiviserings- og reduktionsforslag.

For at sikre et retvisende flerårsbudget, der viser de kommende års reelle økonomiske udfordringer, budgetteres der efter 2023 ikke med indarbejdelse af nye effektiviseringspuljer, men alene med konkrete og besluttede effektiviserings- og reduktionsforslag.

Forud for den politiske prioritering af budgettet var der til budgetseminaret den 1. og 2. september 2022 udarbejdet effektiviserings- og reduktionsforslag for i alt 44,4 mio. kr. til budget 2023, stigende til 57,8 mio. kr. i 2026, idet en række forslag har en vis indfasningstid eller forventet stigende effekt over tid.

I henhold til den tidligere økonomiske politik har der frem til budgettet for 2018-2021 for hvert budgetår været nye indarbejdede effektiviseringskrav for 19,0 mio. kr., som løbende er blevet nedskrevet med den enkelte budgetvedtagelses godkendte effektiviseringer. Som konsekvens heraf resterede der ved budgetprocessens opstart at blive fundet effektiviseringer for henholdsvis 14,0 mio. kr. i 2023 og ca. 11,5 mio. kr. i de efterfølgende budgetår. Med de nu indarbejdede effektiviseringer indeholder flerårsbudgettet ikke længere ikke konkretiserede effektiviseringsgevinster.

- **Overholdelse af økonomiaftaler med Regeringen**

Manglende overholdelse af økonomiaftalerne kan medføre sanktioner for både Halsnæs Kommune og andre kommuner. Halsnæs Kommune ønsker at bidrage til kommunernes samlede overholdelse af aftalerne.

Servicerammen:

Den samlede servicerramme overholdes ved at overholde den af KL udmeldte servicerramme inkl. kommunens andel af eventuelle løbende justeringer.

Der afsættes en bufferpulje på mindst 1% af driftsmidlerne. Dette skal sikre overholdelse af servicerrammen i budgetåret samt opretholdelse af den fremtidige servicerramme.

Det vedtagne budget for 2023 indeholder konkrete serviceudgifter for 1.730,7 mio. kr., hvilket er 9,1 mio. kr. mindre end den udmeldte ramme. For at bidrage til, at kommunerne under et overholder servicerrammen, er der kun afsat de 9,1 mio. kr., der var i rest i forhold til den udmeldte ramme og ikke de 17,3 mio. kr., som svarer til 1% af de egentlige serviceudgifter.

Det forudsættes, at bufferpuljen ikke anvendes, hvorfor dens formål alene er at sikre overholdelse af servicerrammen. Skulle den blive anvendt, vil det således medføre et tilsvarende likviditetsforbrug.

I løbet af 2023 vil kommunen således blive målt op i mod servicerrammen på i alt 1.739,8 mio. kr. (de budgetterede serviceudgifter inkl. bufferpuljen).

Anlægsrammen:

Den samlede anlægsramme overholdes under hensyntagen til kommunens eget investeringsbehov.

Den samlede ramme for kommunernes brutto anlægsudgifter udgør ifølge økonomiaftalen 18,5 mia. kr., og som tidligere nævnt, udmeldte KL en kommunefordelt ramme på 88,1 mio. kr. for Halsnæs Kommune. I det endeligt vedtagne budget udgør brutto anlægsudgifterne 105,0 mio. kr. og overskrider således den udmeldte ramme med 16,9 mio. kr.

Generelle bemærkninger

Ses anlægsniveauet i stedet i forhold til en fordeling af den samlede anlægsramme i forhold til indbyggertallet i de enkelte kommuner, ligger det vedtagne budget 6,4 mio. kr. over det, der ville svare til Halsnæs Kommunes andel.

Skatterammen:

Den samlede skatteramme overholdes under hensyntagen til kommunens egen økonomiske balance.

Det vedtagne budget for 2023 indeholder ikke ændringer i de kommunale skatter for Halsnæs Kommune.

En række andre kommuner har dog valgt at hæve skatten ud over det tilladte, hvilket betyder at alle kommuner vil blive sanktioneret i forhold hertil i 2023 og fremover.

2.4 Befolkningsudviklingen

Pr. 1. januar 2022 udgjorde det samlede befolkningstal i Halsnæs Kommune 31.377 indbyggere, hvilket var 86 indbyggere færre end forudsat ved sidste års befolkningsprognose. Fra 2022–2033 forventes det samlede befolkningstal at stige med 82 indbyggere til 31.459 i 2033.

De enkelte befolkningsgrupper forventes at udvikle sig således:

- Antallet af fødsler forventes at svinge mellem 232 og 254 i løbet af perioden, uden at der er tale om nogen egentlig tendens.
- Antallet af 1-5 årige stiger med 31 børn i hele prognoseperioden.
- Børn i den skolepligtige alder (6-16 årige) falder fra 3.488 børn i 2022 til 3.360 børn i 2033, hvilket udgør et fald på 3,7 pct.
- Ungdomsgruppen (de 17-25 årige), falder fra 2.485 i 2022 til 2.175 i 2033, svarende til 12,5 pct.
- Borgere i den erhvervsaktive alder (de 26–64 årige) udviser et fald på 11,1 pct. fra 15.150 borgere i 2022 til 13.462 borgere i 2033.
- På ældreområdet forventes der en samlet stigning i antallet af 65-99 årige på 25,4 pct. fra 8.653 i 2022 til 10.853 i 2033. Heraf tegner de 80+ årige sig alene for en stigning på 1.733 borgere.

Nedenstående tabel viser den forventede befolkningsudvikling den 1. januar i Halsnæs Kommune fordelt på aldersgrupper (for 2022 er det faktiske tal).

ALDER	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0 – 0	258	232	242	247	248	252	254	249	244	242	239	235
1 – 5	1.343	1.377	1.399	1.406	1.414	1.409	1.402	1.406	1.398	1.394	1.388	1.374
6 – 16	3.488	3.447	3.399	3.382	3.328	3.313	3.317	3.313	3.326	3.317	3.326	3.360
17 – 25	2.485	2.440	2.439	2.448	2.456	2.441	2.403	2.336	2.240	2.214	2.208	2.175
26 – 49	7.894	7.736	7.690	7.623	7.494	7.415	7.306	7.127	7.013	6.951	6.904	6.877
50 – 64	7.256	7.289	7.305	7.304	7.325	7.297	7.260	7.174	7.049	6.921	6.794	6.585
65 – 79	6.765	6.852	6.907	6.906	6.854	6.795	6.796	6.843	6.930	7.033	7.110	7.232
80+	1.888	2.023	2.177	2.412	2.635	2.890	3.080	3.224	3.346	3.451	3.541	3.621
I alt	31.377	31.397	31.558	31.727	31.755	31.811	31.819	31.671	31.547	31.523	31.510	31.459
Prognose 2021	31.463	31.589	31.692	31.715	31.765	31.825	31.876	31.880	31.808	31.740	31.724	

2.5 Bevillingsniveau

Ved bevillingsniveau forstås specificationsgraden af de budgetposter, som Byrådet ved den endelige budgetvedtagelse tager bevillingsmæssig stilling til.

Bevillingsniveauet i det vedtagne driftsbudget er på politikområdeniveau, og bevillingerne er givet som bruttobevillinger (udgifter for sig og indtægter for sig).

De enkelte bevillinger er specificeret i et særskilt bilag, bevillingsoversigten.

Udvalgene kan i løbet af året foretage budgetomplaceringer mellem forskellige aktivitetsområder inden for de enkelte politikområder under udvalget – dog ikke budgetomplaceringer, som medfører ændringer i serviceniveauet, idet ændringer i serviceniveauet altid skal godkendes af Byrådet.

Budgetomplaceringer mellem forskellige politikområder skal altid godkendes af Byrådet.

Fordelingen af det vedtagne budget på de enkelte politik- og aktivitetsområder fremgår af bevillingsoversigten, som kan ses på kommunens hjemmeside.

I særlige tilfælde kan der i henhold til kommunens økonomistyringsprincipper foretages administrative omplaceringer mellem aktivitetsområder, politikområder og udvalg. Dette gælder omplaceringer mellem politikområdet Budgetpuljer og de enkelte driftsområder, eller udmøntning af budgetpuljer på driftsområderne, samt konsekvenser af godkendte organisationsændringer eller korrektion af åbenbare budgetmæssige fejlplaceringer.

Anlægsbevillinger gives som bruttobevillinger på de enkelte anlægsprojekter (udgifter for sig og indtægter for sig). Der er som udgangspunkt kun afsat rådighedsbeløb på investeringsoversigten til de enkelte anlægsprojekter og ikke godkendt anlægsbevillinger. Rådighedsbeløbene skal derfor frigives (anlægsbevilges), inden et projekt kan igangsættes. Enkelte anlægsprojekter er dog bevilget i forbindelse med vedtagelsen af budgettet, og kan således igangsættes uden yderligere politisk behandling. Dette fremgår af den godkendte investeringsoversigt, som udgør et selvstændigt budgetdokument.

For de finansielle poster, indtægter (skatter, tilskud og udligning), renter, optagelse af lån, afdrag på lån og balanceforskydninger afsættes budgetterne som samlede nettobevillinger (udgifter og indtægter i alt) inden for den enkelte kategori.

For så vidt angår optagelse af lån, skal dette ifølge bevillingsreglerne godkendes af Byrådet, forinden optagelse af lån kan iværksættes. Med vedtagelsen af budgettet for 2023 har Byrådet samtidig bemyndiget administrationen til at optage alle de budgetterede lån på i alt 57,7 mio. kr. under iagttagelse af kommunens finansielle strategi og overholdelse af lånerammerne.

3.0 Budgettet i hovedtal

Nedenfor gennemgås de enkelte poster i hovedoversigten jf. afsnit 1.

3.1 Indtægter

Indtægtsiden i kommunens budget for 2023 udgør 2.449,0 mio. kr., som kan opdeles i 2 hovedposter:

- Skatteindtægterne, som udgør 1.815,2 mio. kr.
- Tilskud og udligning, som udgør 633,8 mio. kr.

Budgetteringen af skatteindtægter, tilskud og udligning over budgetperioden er baseret på en samlet vurdering af udviklingen i den gennemsnitlige skattepligtige indkomst og udviklingen i befolkningstallet dels set lokalt i kommunen og dels samlet set på landsplan.

Kommunerne kan vælge at budgettere indtægterne på baggrund af enten statsgaranterede beløb, som udmeldes af ministeriet eller vælge selv at budgettere skatteindtægter, tilskud og udligning ud fra egne skøn. Uanset budgetteringsform vil man i budgetåret få udbetalt det budgetterede provenu, men ved selvbudgettering vil der ske en efterregulering tre år efter budgetåret, så de modtagne indtægter tilpasses de faktiske skatter og deraf afledte tilskuds- og udligningsbeløb for det pågældende år, idet der ved beregningen af en eventuel efterregulering også tages afsæt i de faktiske befolkningstal.

Halsnæs Kommune har i lighed med tidligere år valgt at anvende de statsgaranterede beløb for 2023.

Det skal hertil bemærkes, at provenu fra ejendomsskatter og dækningsafgifter ikke er omfattet af statsgaranti, men indgår med de faktisk pålignede beløb for de respektive ejendomme, ligesom selskabsskatter indgår med konkret provenu baseret på de afregnede skatter 3 år før budgetåret.

3.1.1 Skatteindtægter

Skatteindtægterne består af kommunale indkomstskatter, grundskyld, dækningsafgift og selskabsskatter, som hver især er budgetteret med nedenstående provenu.

Skatteprovener 2023:	Mio. kr.
Kommunal indkomstskat (personskat) samt skatter af dødsboer	-1.540,2
Ejendomsskatter og dækningsafgifter	-261,8
Selskabsskatter, m.v.	-13,2
I ALT	-1.815,2

For så vidt angår ejendomsskatterne pågår der fortsat en indfasning af nye ejendomsvurderinger, hvilket medfører en vis forsinkelse af indtægterne i forhold til, hvad den enkelte borger skal betale, når de nye vurderinger er fuldt ud på plads og beskattes med tilbagevirkende kraft. Der er på den baggrund beregnet et forventet samlet efterslæb i forhold til de aktuelt kendte grundværdier på 30,0 mio. kr., som forudsættes indhentet i løbet af perioden med hhv. 2,0 mio. kr. i 2023, 8,0 mio. kr. i 2024 og 10,0 mio. kr. i 2025 og 2026.

Generelle bemærkninger

Det vedtagne budget er baseret på følgende skattesatser i alle årene 2023-2026:

Personskatter	Udskrivningsprocent
Kommuneskat	25,70
Kirkeskat	0,85
Skatter vedr. fast ejendom	Udskrivningspromille
Grundskyldspromille	34,00
Dækningsafgift for private erhvervsjendomme	5,70
Dækningsafgift for offentlige jendomme (grundværdien)	15,00

Kirkeskatten er ikke en egentlig kommunal skat, men opkræves af kommunen på vegne af ministerium og provsti til finansiering af kirkernes vedtagne budgetter. Ind- og udbetalinger vedrørende kirkeskatten er balanceforskydninger, jf. afsnit 3.5.3.

Herudover skal det særligt vedr. dækningsafgifterne på forretningsejendomme bemærkes, at der med virkning fra 2022 er trådt en ny regel i kraft, hvorefter dækningsafgift pålignes på baggrund af ejendomsværdien og ikke af forskelsværdien, som det var tilfældet tidligere. Som konsekvens heraf blev der i februar 2022 udmeldt en centralt fastsat skattepromille for Halsnæs Kommune på 5,70.

3.1.2 Tilskud og udligning

Med udligningsreformen fra 2020 blev der foretaget en række ændringer af både de kommunale udligningsordninger og i en række kommunale tilskud.

For 2023 er der udmeldt følgende beløb i forhold til de enkelte ordninger (- angiver indtægter):

Tilskud- og udligningsordninger	Mio. kr.
Kommunal udligning	-32,2
Statstilskud (bloktilskud)	-395,3
Særligt kompensationsbeløb	-85,6
Forventede efterreguleringer	4,3
Tilskud til udsatte hovedstadskommuner	-50,6
Finansieringstilskud	-16,8
Særtaltilskud efter ansøgning	-20,0
Diverse tilskud vedr. ældre og udsatte	-21,9
Udligning vedr. selskabsskat	-21,0
Udligning vedr. udlændinge	4,8
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud	-2,6
Kommunalt bidrag til regionerne	3,6
Tilskud og udligning i alt	-633,1

Generelle bemærkninger

Herudover indgår en forventet refusion vedr. købsmoms på 0,7 mio. kr. i det samlede beløb vedr. tilskud og udligning i hovedoversigten.

Nedenfor er de væsentligste ordninger beskrevet kort.

De kommunale udligningsordninger: Der sker en udligning mellem de enkelte kommuners beskatningsgrundlag, udgiftsbehov samt indtægter fra dækningsafgift fra offentlige ejendomme, således at kommuner, som har henholdsvis højere beskatningsgrundlag og højere indtægter fra dækningsafgift samt lavere udgiftsbehov end landsgennemsnittet betaler en vis procentdel af forskellen inden for de forskellige kategorier til de kommuner, som ligger dårligere end gennemsnittet.

Disse udligningsordninger giver i 2023 Halsnæs Kommune en samlet nettoindtægt på 32,2 mio. kr.

Under udligningsordninger indgår desuden et særligt kompensationsbeløb vedr. udligningsreformen: Med udligningsreformen skete der blandt andet nedlæggelse af den hidtidige hovedstadsudligning og den særlige tilskudsordning til kommuner uden for hovedstadsområdet med højt strukturelt underskud, ligesom beskæftigelsestilskuddet overgik til bloktilskud. Denne omlægning betød, at en række kommuner ville opleve meget store tab i forhold til den tidligere ordning. Derfor indførtes der en kompensationsordning, således at en kommune som Halsnæs ikke ville tabe mere end 0,4 pct. af beskatningsgrundlaget. Kommunen modtager fast 85,6 mio. kr. fra denne ordning.

Bloktilskuddet opgøres i forbindelse med de årlige økonomiforhandlinger mellem regeringen og KL og udgør for 2023 74,2 mia. kr., som fordeles til kommunerne efter indbyggertal. Halsnæs Kommunes andel udgør 395,3 mio. kr., idet det dog skal bemærkes, at 21,4 mio. kr. heraf er betinget af, at kommunerne under ét overholder de aftalte rammer for serviceudgifter og anlæg.

Efterreguleringer: Der er afsat i alt 4,3 mio. kr. til imødegåelse af forventede og mulige efterreguleringer af bloktilskuddet i forbindelse med økonomiforhandlingerne i 2023. Heraf er 1,4 mio. kr. afsat til en kendt modregning i bloktilskuddet som følge af, at kommunen i 2021 har modtaget 7,0 mio. kr. vedr. udlodning af midler fra HMN Gasforsyning I/S.

Herudover er der afsat en buffer på 2,2 mio. kr. til imødegåelse af forventelige efterreguleringer som følge af, at der efter udmeldingen af bloktilskuddet for 2023 er indgået en aftale om Beskæftigelsesreform 2, som forudsætter kommunale mindredgifter, som er indarbejdet i driftsbudgettet, og som derfor forventes at medføre en midtvejsregulering af bloktilskuddet i 2023.

Desuden indgår en forventet tilbagebetaling på 0,7 mio. kr. som følge af, at kommunerne under ét allerede forud for budgetvedtagelsen forventedes at overskride den samlede skatteramme (med 425 mio. kr.)

Derimod har det ikke været forudset, at kommunerne ville overskride service- og anlægsrammerne, jf. ovenfor under afsnit 2.3 under Overholdelse af økonomiaftaler med Regeringen.

Tilskud til udsatte hovedstadskommuner: Tilskuddet er nyt som følge af udligningsreformen og erstatter bl.a. det tidligere § 19 særtilskud, som blev tildelt efter ansøgning. Den samlede tilskudspulje udgør 639,1 mio. kr. og tildeles de omfattede kommuner på baggrund af objektive kriterier. Halsnæs Kommune vil i 2023 modtage 53,2 mio. kr. fra denne pulje. Imidlertid finansieres 382,2 mio. kr. af kommunerne selv på baggrund af indbyggertal, og Halsnæs' andel heraf udgør 2,6 mio. kr., således at kommunen netto modtager 50,6 mio. kr. fra ordningen.

Finansieringstilskud: Med udligningsreformen blev det tidligere midlertidige finansieringstilskud gjort permanent. Tilskudspuljen udgør 3,5 mia. kr., som tildeles kommunerne efter objektive kriterier, og Halsnæs Kommune modtager på den baggrund 16,8 mio. kr. årligt.

Særtilskud efter ansøgning: Efter udligningsreformen er der kun en pulje - § 16 puljen, hvorfra kommunerne kan søge om særtilskud som vanskeligt stillede. Puljen blev i 2023 ekstraordinært forhøjet til 620,0 mio. kr., hvoraf Halsnæs Kommune fik tildelt 20,0 mio. kr. Det skal hertil bemærkes, at der i overslagsårene 2024-2026 er indarbejdet en forventning om, at man fremover vil modtage 10,0 mio. kr. årligt fra puljen.

Generelle bemærkninger

Tilskud vedr. ældre og sårbare: I udmeldingen af tilskud og udligning for 2023 indgår i alt 4 tilskudsordninger, som er rettet imod ældreområdet, og som giver følgende tilskudsbeløb til Halsnæs Kommune: Tilskud til generelt løft af ældreplejen på 5,6 mio. kr., tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen på 7,6 mio. kr., tilskud til værdig ældrepleje på 7,9 mio. kr. og tilskud til bekæmpelse af ensomhed, hvor der modtages 0,8 mio. kr.

Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud er en generel pulje, som blev indført med Finansloven for 2012. Puljen er i alt på 600,5 mio. kr., som fordeles til kommunerne i forhold til antal 0-5 årige pr. 1. januar og giver Halsnæs Kommune en indtægt på 2,6 mio. kr. i 2023.

Udligning af selskabsskat, hvor der udlignes 50 % af forskellen mellem den enkelte kommunes egen indtægt fra selskabsskatter og den gennemsnitlige indtægt på landsplan opgjort pr. indbygger. Halsnæs kommune vil i 2023 modtage 21,0 mio. kr. fra denne ordning.

Udligning af merudgiftsbehov vedr. indvandrere, flygtninge og efterkommere: Med denne ordning kompenseres kommunerne for deres merudgifter i forhold til en række objektive kriterier, mens compensationen finansieres af kommunerne i forhold til deres befolkningstal. Ordningen medfører en netto udgift på 4,8 mio. kr. i 2023.

Kommunalt bidrag til regionerne: En særlig post under tilskud og udligning er kommunernes udviklingsbidrag til regionerne. Beløbene er baseret på et fastsat beløb på 118 kr. pr. indbygger og udgør 3,7 mio. kr. for Halsnæs Kommune i 2023.

3.2 Driftsudgifter og –indtægter inkl. refusion

Der er i budgettet for 2023 afsat netto 2.376,7 mio. kr. til kommunens løbende drift inkl. refusionsindtægter. Hertil kommer en pulje på 9,1 mio. kr. til sikring af overholdelse af servicerammen, som ikke forudsættes anvendt.

Nettodriftsudgifterne kan opdeles på følgende udgiftstyper:

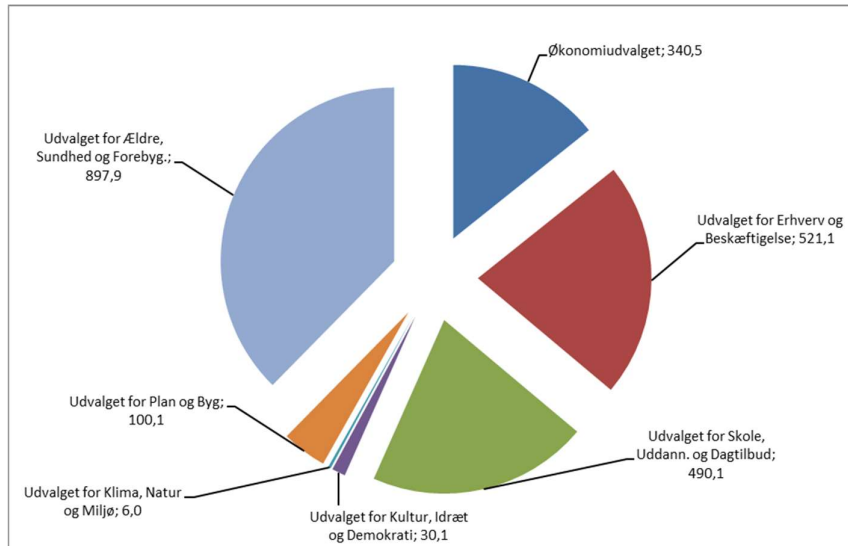
Udgiftstype	Nettoudgift, mio. kr.
Egentlige serviceudgifter	1.730,7
Ikke-serviceudgifter:	
Overførselsudgifter	486,3
Udgifter vedr. forsikrede ledige	46,5
Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet	159,0
Ældreboliger	-14,1
Refusion vedr. særligt dyre enkeltsager	-31,7
Løbende driftsudgifter og -indtægter i alt	2.376,7
Afsat buffer til sikring af serviceramme	9,1
Samlet driftsbudget for 2023	2.385,8

Fordelingen af budget 2023 på udvalg og politikområder fremgår af de efterfølgende grafer.

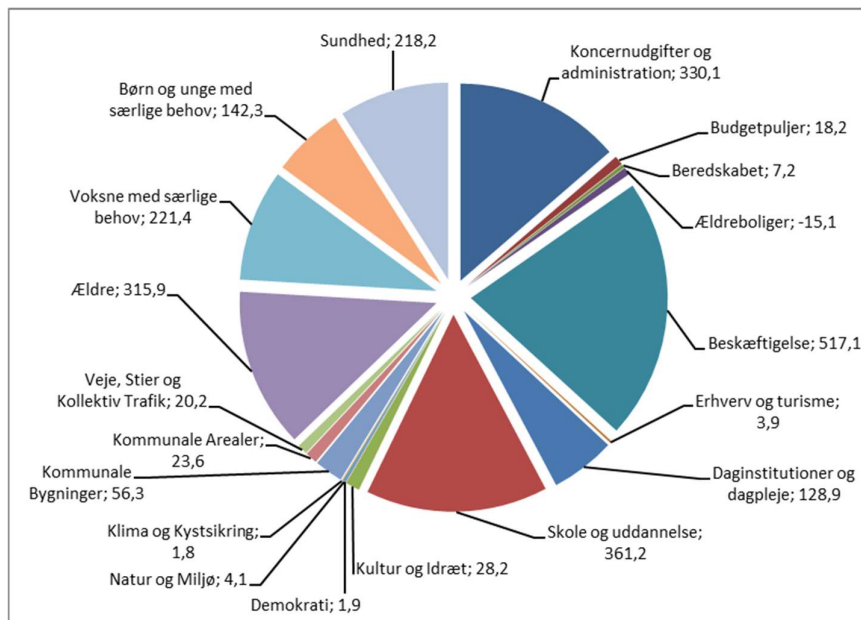
Generelle bemærkninger

Løbende drift og refusion, udvalgsopdelt i mio. kr.

De enkelte udvalgs driftsbudgetter er yderligere opdelt i et antal politikområder, som udgør de enkelte bevillinger jf. definitionen af bevillingsniveau i afsnit 2.5.

Løbende drift og refusion fordelt på politikområder i mio. kr.

I det samlede budget indgår Ældreboliger med en nettoindtægt på 15,1 mio. kr., Tværgående puljer med en nettoudgift på 9,1 mio. kr. og Generelle reserver (bufferpulje vedr. servicerammen) med en udgift på 9,1 mio. kr. Korrigeres der for disse beløb, andrager de kommunale driftsudgifter 2.382,6 mio. kr.

- Heraf udgør de borgernære serviceområder dagpasning, skoler og ældreområdet i alt 806,0 mio. kr., svarende til 33,8 pct. af de samlede udgifter

Generelle bemærkninger

- De socialt relaterede udgifter til handicap- og psykiatri, familieområdet, sociale ydelser og beskæftigelsesområdet udgør 880,8 mio. kr., eller 37,0 pct.
- Sundhedsområdet, som hovedsageligt vedrører medfinansiering af det regionale sundhedsvæsen udgør 218,2 mio. kr., svarende til 9,2 pct.
- De øvrige udgifter herunder udgifter til administration, kultur og fritid samt det tekniske område udgør tilsammen 477,5 mio. kr. eller 20,0 pct. af det samlede budget.

De enkelte politikområder er nærmere beskrevet i de særskilte budgetbeskrivelser.

3.3 Renter

Der er over budgetperioden budgetteret med samlede netto renteudgifter på 15,6 mio. kr. I 2023 udgør budgettet 4,6 mio. kr., fordelt på følgende kategorier:

Specifikation vedr. budgetterede renter	mio. kr.
Indtægter:	
Renter af likvide aktiver, værdipapirer og udlån	-1,0
Renter af øvrige tilgodehavender	-0,8
Indtægter fra garantiprovision	-2,5
Udgifter:	
Renter af kortfristet gæld	0,2
Renter af langfristet gæld	7,9
Renter vedr. lønmodtagernes feriemidler	0,8
I ALT	4,6

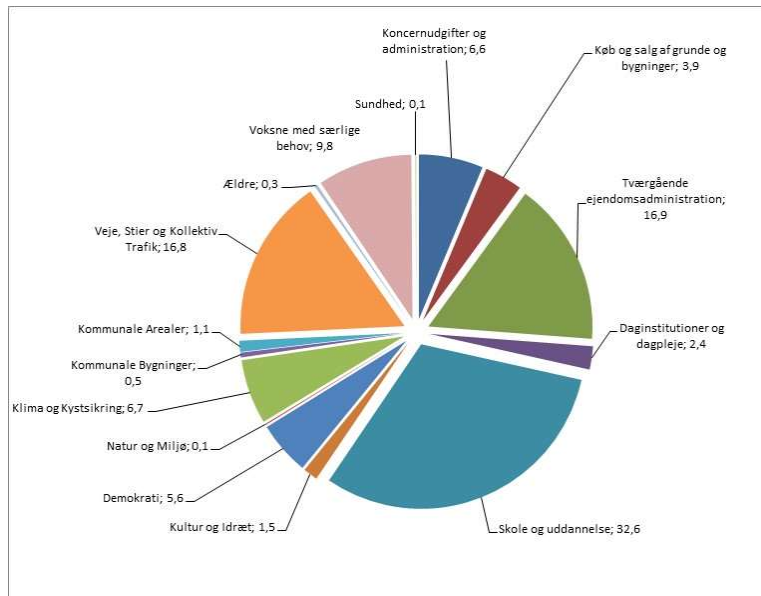
3.4 Anlægsudgifter og -indtægter

I 2023 er der budgetteret med bruttoanlægsudgifter på 105,0 mio. kr., mens der er budgetteret med anlægsindtægter for i alt 67,2 mio. kr. vedrørende grundsalg og tilskud fra fonde m.v. Netto er der således budgetteret med 37,8 mio. kr. til anlæg i 2023.

Anlægsudgifterne er nærmere specificeret og beskrevet i to særskilte dokumenter: Investeringsoversigten og Projektbeskrivelser vedr. investeringsoversigten.

Generelle bemærkninger

Bruttoanlægsudgifter 2023 opdelt på politikområder i mio. kr.

De væsentligste anlægsprojekter i 2023 er følgende:

Der er afsat 6,0 mio. kr. til planlagt ejendomsvedligehold som følge af en total gennemgang af kommunens ejendomsportefølje.

Der er afsat 28,0 mio. kr. til renovering af Melby Skole og 2,2 mio. kr. til færdiggørelse af ny Frederiksværk Skole.

Der er afsat 5,5 mio. kr. brutto til projekter vedr. Stålsat By, hvortil er indregnet 8,6 mio. kr. i fondsmidler m.v., idet heri også indgår midler vedr. projekter fra 2022.

Desuden er der afsat i alt 6,6 mio. kr. brutto til udvikling af Hundested By, idet der også her forventes indtægter fra fondsmidler på 3,0 mio. kr.

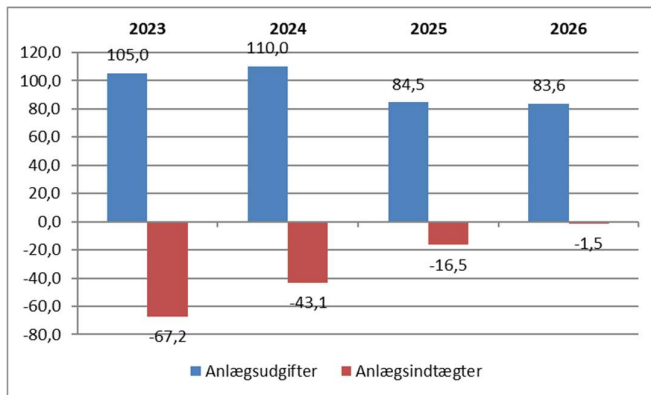
Der er afsat 2,4 mio. kr. opstart af udviklingsprojekt vedr. idrætscenter på Magleblík og 3,0 mio. kr. til renovering af Enghavehallen.

Der er desuden afsat 9,8 mio. kr. til renovering af tag og boliger på Gasværksvej.

Endelig er der afsat 23,5 mio. kr. til projekter vedr. Miljø, natur og veje, herunder 6,7 mio. kr. til kystsikring og forstærkning af Classens Dige og 14,5 mio. kr. trafiksikkerhed og vejbelysning samt 2,2 mio. kr. til etablering af bytorv i Ølsted. Der er samtidig budgetteret med indtægter fra puljemidler vedr. cykelparkering og cykelstier for i alt 4,5 mio. kr.

Generelle bemærkninger

Kommunens bruttoanlægsudgifter og -indtægter 2023-2026 i mio. kr.

I overslagsårene 2024-2026 udgør bruttoanlægsudgifterne i alt 278,1 mio. kr. Heri indgår samlet set 66,0 mio. kr. til ejendomsrenovering og planlagt vedligehold som følge af den foretagne ejendomsgennemgang i 2020, idet der dog hertil kommer renoveringsprojekter vedr. konkrete ejendomme under de respektive fagudvalg.

Herudover kan nævnes, at der er afsat 25,5 mio. kr. vedr. byudvikling m.v. i Hundested, hvoraf 12,0 mio. kr. er forudsat finansieret af fondsmidler. Der er afsat 39,8 mio. kr. vedrørende idrætscenter på Magleblæk, renovering af svømmehal og renovering af Enghavehallen, mens der er afsat samlet set 66,1 mio. kr. til trafikstrukturprojekter, vejbelysning samt veje og stier.

De afsatte anlægsindtægter i overslagsårene vedrører 40,9 mio. kr. salgsindtægter, der indgår som integreret del af sammenhængende anlægsprojekter, mens 20,2 mio. kr. vedrører fonds- eller puljemidler som forudsat finansiering af forskellige anlægsprojekter.

3.5 Finansiering

Posten finansiering omfatter henholdsvis optagelse af og afdrag på kommunens lån samt balanceforskydninger. Disse er hver især beskrevet nedenfor.

3.5.1 Lånoptagelse

Det er i budgettet for 2023-2026 forudsat, at der optages lån for i alt 98,7 mio. kr.

Heraf optages:

- 20,0 mio. kr. til mellemfinansiering vedrørende indefrosne ejendomsskatter i 2022-2023, indtil SKAT forventes at overtage den samlede gæld på 102,2 mio. kr. vedr. indefrysningsslån i 2024.
- 78,7 mio. kr. til energibesparende investeringer på kommunale ejendomme og vedrørende vejbelysning

I 2023 forudsættes der optaget lån for henholdsvis 37,7 mio. kr. vedr. energibesparende foranstaltninger og 20,0 mio. kr. vedr. indefrysning af ejendomsskatter.

3.5.2 Afdrag på lån

Der forudsættes i alt afviklet gæld for 368,7 mio. kr. i løbet af budget perioden, heraf 64,8 mio. kr. i 2023.

- Almindelig skattefinansieret gæld afdrages med i alt 205,6 mio. kr., heraf 50,0 mio. kr. i 2023.
- De særlige lån vedr. indefrysning af ejendomsskatter forudsættes indfriet med 102,2 mio. kr. i 2024.
- Lån vedr. ældreboliger, som er underlagt særlige vilkår, afdrages med i alt 48,8 mio. kr., heraf 12,3 mio. kr. i 2023. Afdragene finansieres tillige med de tilhørende renteudgifter via beboernes huslejer, som indgår i driftsbudgettet under politikområdet Ældreboliger.

Generelle bemærkninger

- Endelig betragtes indbetaling af indefrosne feriepenge også som afdrag på lån og indgår i budgettet med en samlet udgift på 12,1 mio. kr., hvoraf de 2,6 mio. forudsættes afviklet i 2023.

3.5.3 Balanceforskydninger

Begrebet balanceforskydninger dækker over budgetterede forskydninger i tilgodehavender og kortfristede gældsforpligtelser.

Der er i alt budgetteret med en nettoudgift på 31,5 mio. kr. i 2023.

Heraf er de -9,1 mio. kr. modpost til den afsatte bufferpulje vedr. serviceudgifter, mens 20,0 mio. kr. vedrører tilgodehavender som følge af indefrysning af ejendomsskat, som modsvares af tilsvarende låneoptagelse. Disse poster påvirker således ikke kommunens likviditet.

Af de resterende beløb vedrører -0,7 mio. kr. frigivelse af deponerede midler vedrørende henholdsvis tidligere års udlodning af provenu fra ejendomssalg hos HMN Gasforsyning I/S samt etablering af et fælleskommunalt hjælpemiddeldepot (§60-selskab med 6 andre kommuner), mens -0,1 mio. kr. vedrører tilbagebetaling fra Melby Liseleje Idrætsforening vedrørende afdrag på anlægsbidrag i forbindelse med reovering af klubhuset i Melby.

Desuden er der afsat 18,0 mio. kr. vedr. indskud i almene boliger i Kregme Syd, hvilket har sammenhæng med, at der under anlægsindtægter indgår 28,0 mio. kr. vedr. salg af jord til samme formål. Desuden er der afsat 0,7 mio. kr. til indskud i Landsbyggefonden vedr. helhedsplaner for henholdsvis Degnebakken og Snerlevej m.v.

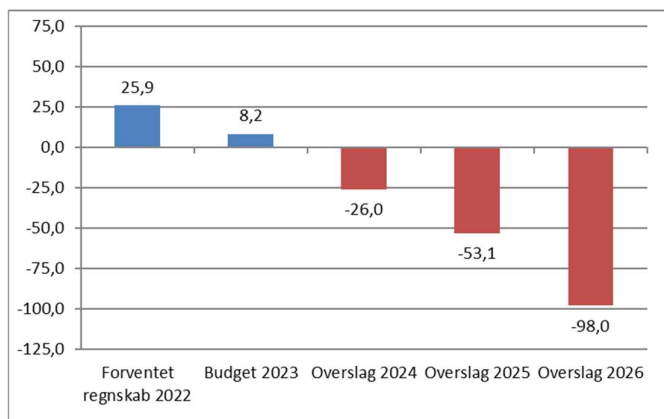
Endeligt indgår provenu og afregning af kirkeskatter under balanceforskydninger, idet kommunen modtager skatteindtægten og afregner udgifterne til provsti og kirkekasser på baggrund af deres fastsatte budgetter. For 2023 giver dette en udgift på 2,7 mio. kr. Udgiften skal ses i sammenhæng med, at der ultimo 2022 forventes opsamlet en gæld til kirkerne på 4,4 mio. kr. Det resterende mellemværende forudsættes afviklet med 0,6 mio. kr. som udgift i hvert af årene 2024-2026.

3.6 Likviditet

Ved udarbejdelsen af budgettet for 2023-2026 er det på baggrund af det forventede regnskab pr. 31. juli 2022 forudsat, at kommunen kommer ud af 2022 med en ultimo kassebeholdning på 25,3 mio. kr., jf. budgetforudsætningerne under afsnit 2.2.

Desuden er det, jf. hovedsigten under afsnit 1, forudsat, at der bruges 17,7 mio. kr. af kassebeholdningen i budgetåret 2023 og, at der i overslagsårene 2024-2026 vil blive brugt yderligere 106,2 mio. kr. af kassebeholdningen, således at der ved udgangen af 2026 forventes en ultimo kassebeholdning på -98,0 mio. kr.

Udviklingen i kassebeholdningen ultimo året i mio. kr.

Generelle bemærkninger

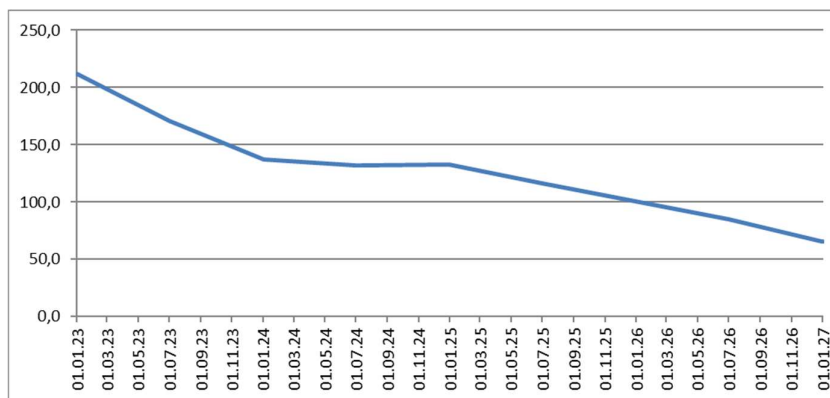
Det primære sigtepunkt for kommunens likviditet er imidlertid den gennemsnitlige kassebeholdning, hvilket skyldes, at den daglige kassebeholdning udviser store udsving, og dermed ikke egner sig som det primære styringsværktøj.

Det fremgår af Budget- og regnskabssystem for kommunerne, at kommunens laveste gennemsnitlige likviditet set over de seneste 365 dage ikke må være negativ, den såkaldte kassekreditregel – ellers sættes kommunen under administration.

Jf. afsnit 2.3 har Byrådet fastsat et langsigtet økonomisk mål på den laveste gennemsnitlige likviditet på 2.000 kr. pr. indbygger, hvilket svarer til ca. 63 mio. kr. ved udgangen af budgetperioden.

Den laveste gennemsnitslikviditet forventes i 2023 at være 137,0 mio. kr., som falder ultimo året, idet det budgetterede likviditetsforbrug på 17,7 mio. kr. sker løbende over året. Tilsvarende falder gennemsnitslikviditeten i den efterfølgende periode, således at den gennemsnitlige kassebeholdning ved udgangen af 2026 forventes at være faldet til 65,3 mio. kr., som er det laveste beløb i prognoseperioden.

Udvikling i gennemsnitslikviditeten 2023-2026 i mio. kr.

3.7 Gæld

Halsnæs Kommune havde ultimo 2021 langfristede gældsforpligtelser (lånegæld) på i alt 791,8 mio. kr. Heraf vedrørte 167,4 mio. kr. ældreboliger (som er undergivet en særlig lovgivning med hensyn til finansiering og afvikling), mens 656,4 mio. kr. vedrørte skattefinansieret gæld.

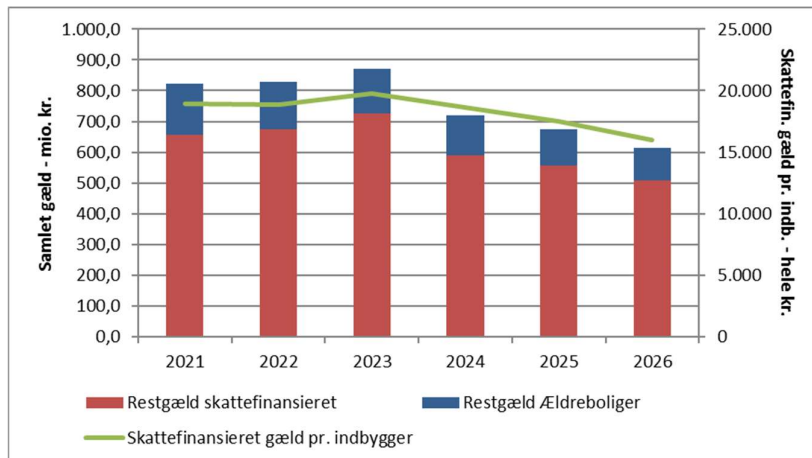
Hertil kommer gæld vedrørende indefrosne feriepenge, som ultimo udgjorde 100,1 mio. kr. og ved udgangen af budgetperioden forventes nedbragt til 94,7 mio. kr., som ikke indgår i nedenstående diagram.

Den skattefinansierede gæld ultimo 2021 består af 641,2 mio. kr. i egentlig lånegæld og 15,2 mio. kr. i gæld vedr. leasede aktiver. Den skattefinansierede lånegæld forventes på baggrund af den budgetterede låneoptagelse og -afvikling i budgetperioden at falde til 475,4 mio. kr. ved udgangen af 2026, mens leasinggælden forventes at være steget til 27,9 mio. kr., idet der i løbet af 2022 er blevet godkendt en ny leasingrammeaftale på 64,4 mio. kr., som forudsættes udnyttet løbende i perioden.

Opgjort pr. indbygger falder den skattefinansierede långæld fra 18.937 kr. ultimo 2021 til 15.961 kr. ved udgangen af 2026. I nedenstående graf er gælden vedr. indefrosne ejendomsskatter holdt udenfor, idet den giver et atypisk forløb og er indfriet inden budgetperiodens udgang.

Generelle bemærkninger

Udviklingen i kommunens lånegæld og skattefinansieret gæld pr. indbygger

Halsnæs Kommune

PART OF
GREATER
COPENHAGEN